

τὰ τὰ σημειώματα οἱ κρίσεις τοῦ σὸν περιττό, ἀφοῦ κι' αὐτὰ κι' ἐκεῖνα μέσα στὸ «Νουμά» βγαίνουν. Εἶναι ἀλήθεια πῶς ὁ κ. Βουτιερίδης δὲν κρίνει μ' ἕνα ἐνθουσιασμό κι' ὁ κ. Ραγκαβῆς. Τὸ «Ἐκθετο» δὲν τὸ βάζει «στὰ σύνορα τῆς μεγάλης τέχνης». Ὅταν ὅμως μὰς λέη πῶς «τὸ ἕνα γεγονός ἐρχεται κατόπι ἀπὸ τὸ ἄλλο μὲ πολὺ φυσικότητα, κ' ἡ ἱστορία τραβᾷ πρὸς τὸ τέλος τῆς ζωῆς ἀγῶνες, χωρὶς πηδῆματα ἀναπάντεχα, χωρὶς προσπάθειαι βιαστικές» — τί ἄλλο μὰς λέει παρὰ πῶς εἶναι τεχνίτης ὄχι ἀπὸ τοὺς μέτριους ὁ κ. Φυτίλης;

Καί τωρὰ δὲ μοῦ μνήσκει παρὰ ὁ τέταρτος κριτικὸς, ἄνθρωπος τόσο δύσκολος ὅσο καὶ πολυδιαβασμένος, ποὺ χτὲς προχτὲς μὲ σοβαρὰ καὶ μετρημένα λόγια μοῦ ἀνέφερε πῶς ἂν ἡ πλοκὴ τοῦ κ. Φυτίλη εἶναι ἀκέραιο δημιούργημα τῆς τέχνης του, ἂν, χωρὶς νὰ τὸ θέλη βέβαια, δὲν τινεῖ πορίσματα ὑστερὰ ἀπὸ διαβάσματα ξένων ἔργων, παρὰ ἀπὸ δική του κοινωνικὴ περικτήρησι, εἶναι ἀναγκασμένος νὰ βυολογήσῃ πῶς τὸ «Ἐκθετο» εἶναι τὸ πρῶτο ρωμαϊκὸ ἔργο ποὺ διάβασε μὲ πλοκὴ περίτεχνη καὶ μελετημένη. Μεγάλος ἔπαινος αὐτῷ, ἀπὸ τέτοιον ἄνθρωπο. Καὶ καθὼς ἐρχίσαμε αὐτὰ τὰ σημειώματα μὲ τοῦ κ. Ραγκαβῆ τὸ στεράνι, χαρῶμεστέ ποὺ τὰ τελειώνουμε μὲ τὸ κλωνί τῆς δάφνης ποὺ προσφέρει τοῦ συγγραφέα ὁ πλούσιμος φίλος Μαρκέτης.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΩΤΗΣ

ΠΟΘΟΣ

Ἄχι ποτε θά πετύχω
—τὸ ἴχω κρυφὸ καμὸ—
Στοῦ τραγουδιοῦ τὸν ἦχο,
Στοῦ στίχου τὸ ρυθμὸ

Νὰ ῥήξω τόσα κάλλη,
Ποῦ ἡ κόρη γελαστὴ
Νὰ εἶπῃ : τραγουδα πάλι,
Γλυκὲ τραγουδιότη :

Ἄχι ποτε θά πετύχω ;...
Παλάτι τί θα εἶπῃ
Μὲ διαμαντένιο τοῖχο,
Μ' ὀλόχρυσον σκεπή

Καὶ τί νε δὶα τὰ δῶρα
—Ἥέτε, νὰ σὰς χαρῶ—
Μπροστὰ σαυτό ποὺ τώρα
Γυρεύω, λαχταρῶ :

ΕΝΑΣ.

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ Φρ. 10

20 λεπτὰ τὸ κάθε φύλλο λεπτὰ 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ : Στὰ κδόσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οικονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁ φθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηροδρόμο (Ὁμόνοια)στὸ καπνοπωλεῖο Σαρρῆ (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» Γ. Κολάρου.

Ἡ συνδρομὴ τοῦ πληρῶνεται μπροστὰ κ' εἶναι γιὰ ἕνα χρόνον πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Η ΠΡΩΤΗ

κανόνια μπούμ ! ἔπεσε καὶ μάλιστα ἀπὸ κεῖ ποῦ τινε περιμέναμε, ἀπὸ τὰ ταμπούρια τῶν «Καιρῶν» τῆς Τετάρτης. «Ἡοἱλοὶ φοιτηταί, λέει, εἶχανε συμφωνήσει ὅπως σιέλθουν, χθὲς εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ Γαμβέττα κ' ἐκεῖθεν ἐν σώματι...»

Τάλλα τὰ παραλείπουμε. Εἶνε γνωστὰ ἀπὸ τῆς ἄλλης φορῆς. Ὁ Μιστριώτης μπορεῖ νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ καυτηριάσῃ τὸν Πρύτανη ποὺ δὲν παραχώρησε τὴν αἴθουσα τοῦ Πανεπιστημίου γιὰ νὰ γίνῃ τὸ μνημόσυνο τοῦ Ὁθῶνα ἢ «Ἀστραπῆ» κ' ἢ «Ἐσπερινὴ» ἀρπάξανε τὸ ζήτημα γιὰ ναυξήσουνε τὴν πατριωτικὴν κυκλοφορίαν τους· τὰ μυαλὰ τῶν φοιτητῶν δὲν πάρουν πάλι ἀέρα. Ὁ Θεοτόκης εἶναι στὰ πράματα. Ὁ Ντεληγιάννης εὐκαιρία περιμένει γιὰ νὰ τοῦ ριχτεῖ. Νοέμβριον περιμένουμε —μῆνα δὴλ. κατάλληλο γιὰ φοιτητικὰ

κινήματα κ' ἔτσι ἀπὸ μιά δνοσιὰ μερικῶν σεβαστῶν κυρίων, καθόλου παράξενο νάχομε σὲ λίγες μέρες τὴν τρίτην φιγούρα τῆς πατριωτικῆς καντρούλλιας, ποὺ χορῆσαμε ὡς τώρα τῆς δυὸ πρώτης φιγούρας τῆς, μὲ τὰ «Βαγγελικά» καὶ μὲ τὴν «Ὁρέστεια».

Τὴν ιδέα νὰ γίνῃ μνημόσυνο στὸν Ὁθῶνα δὲν τινε βρίσκουμε κακὴ. Τινε βρίσκουμε μάλιστα ἀρκετὰ χριστιανικὴ, ἀφοῦ, μαθαίνουμε, τὸ μνημόσυνο τάποφάσαν μερικὰ ἀγαθὰ γεροντάκια ποὺ πολέμισαν στὴν πρώτη πρώτη γραμμῇ γιὰ νὰ διώξουν τὸν ἀγαθὸ κι' ἀκακο Βασιλιὰ καὶ ποῦ τώρα, στὰ γεράματα, μετάνοισαν καὶ ζητᾶνε νὰ ἐξαγνιστοῦνε γιὰ τὴν ἁμαρτία τους. Τὸ μνημόσυνο αὐτὸ ἂν γινότανε σεμνὰ, δίχως αἰθουσες Πανεπιστημίου καὶ δίχως δημοσιογραφικὲς βρεκλάμες μὲ παράταξη τῶν ὀνομάτων τῆς ἐπιτροπῆς, θάτανε συγκινητικώτατο καὶ θάμοιαζε σὸν τὴν ἁγία κοινωνιὰ ποὺ παίζουν ὅσοι πρόκειται νὰ φήσουν τὸν μάταιο τοῦτο κόσμον. Τάγαθὰ γεροντάκια, οἱ παλιοὶ Ἄ ν τ ι ο θ ω ν ι σ τ α ἰ — ὅπως καμφορῶναν νὰ λέγονται στὰ νιάτα τους— τριγύρω σ' ἕνα δίσκο ἀπὸ κόλυβα, μὲ πένθημα φορεσιὰ καὶ μὲ τὰ μιάτια βουρκομένα, θά ἦτανε θέαμα ἔξοχο ποὺ θά μπορούσε καὶ ποιητὴ καὶ ζουγράφου νὰ ἐμπνεύσει.

Ἔτσι ὅμως, καθὼς θέλουν τώρα νὰ τὸ κάνουνε τὸ μνημόσυνο, μὲ τὴν σύμπραξη τῆς «φοιτώσης» καὶ φθισιώσης νεολαίας καὶ μὲ τὰ βραταπλὰν τῶν δημοσιογραφικῶν ταμπούρλων νὰ μὰς συμπαθᾶνε, δὲν θάναῖ μνημόσυνο ἐξαγνισμού, ἀλλὰ πραξικόπημα ἀντιπατριωτικὸ ποὺ δὲν μπορεῖ κανένας ἀπὸ τώρα νὰ προμαντέψῃ τὸ τέλος του.

Τάγαθὰ γεροντάκια πρέπει νὰ τὸ καλοσυγιστοῦνε αὐτὸ ποὺ κάνουνε. Οὔτε πατριωτικὸ, οὔτε σοβαρὸ εἶναι. Μὴ θέλουνε στὸ πρῶτο κακὸ ποὺ καναν στὰ νιάτα τους, νὰ προσθέσουνε καὶ δεύτερο, τώρα στὰ γεράματα. Ἐπειτα τὸ κάτω κάτω ἄς λογαριάσουν πῶς ὁ σκοῦφος τοῦ Ροδεσιέρου μεταμορφώνεται στὰ γέρικα κεφάλια νὲ σκουφέττο Ριγκολέτου. Κακὸ νὰ γελάει κανένας μ' ἄσπρομύλληδες.

Ο ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

μὰς κ. Στέφανοι Ρωμᾶς ἔχει γράψῃ πολυσέλιδο βιβλίον μὲ τὸν τίτλον «τὰ παλιὰ καὶ τὰ καινούρια». Ἀμα τυπωθῆ αὐτὸ τὸ βιβλίον θὰ δοῦμε ὅλοι οἱ Ρωμιοὶ στῆς σελίδες του, σὰ σὲ καθρέφτη, τὴν ἀληθινὴν ζουγραφίαν μας, γιὰ τὸ κ. Ρωμᾶς συνεργάτη τοῦ πλούσιμου ἔχοντος τὴν Ἀλήθεια τὰ κατὰφερε περίφημα νὰ κατασκευάσῃ καὶ νὰ χαρίσῃ στὴν πατρίδα του τὴν ἐθνικὸν αὐτὸν καθρέφτη.

κανεῖς εἶναι ὅτι ἐκεῖ ἴσα ἴσα ποῦπρεπε νὰ δείξῃ μετριοφροσύνη, καὶ νὰ κρύψῃ ἢ νὰ χαλινώσῃ τουλάχιστο τὸ χάρμα τῶν, ἐκεῖ ἴσα ἴσα δὲν τῆκανε, ἂν καὶ τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα ποὺ θὰ μπορούσε νὰ κάνει, θάτανε νὰ δείξῃ ἀκόμα μεγαλύτερη μετριοφροσύνη καὶ νὰ μὴν ἐκδώσῃ τὸ νεκρογέννητο βιβλίον του. Σὲ δυὸ μέρη ἡ κεφαλαία χωρίζεται αὐτὸ ποῖο εἶναι τὸ χειρότερο ἀπὸ τὰ δυὸ δὲν ξέρω· γιὰ τὸ δεύτερο πιστεύω νὰ καμαρώνει περισσότερο ὁ συγγραφέας. «Ἡ παρούσα κατάστασις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἡ μέλλουσα» ἐξετάζεται στὸ πρῶτον γιὰ τὸ «πρελθὸν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης» γίνεται λόγος στὸ δεύτερον, καὶ στὴν εἰσαγωγὴν μαθαίνουμε γιὰ ποῖο σκοπὸν καὶ ἀπὸ ποῖαν ἀφορμὴν γράφηκε τὸ βιβλίον.

Ἄστυα καὶ καλαμπούρια ἕνα σωρὸ, στὸ τέλος ταχτικὰ καὶ κανονικὰ τῶν μικρῶν κεφαλαίων βαλμένα, κ' ἕνα πλῆθος σημειώσεως μὲ ψιλότερα στοιχεῖα, στολίζουν τὸ βιβλίον. Καὶ μὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀστυίων καὶ τῶν καλαμπουριῶν καὶ τῶν σημειώσεων παραεγείνεται καὶ τὸ ξεπερνᾷ μάλιστα τὸ πλῆθος τῶν παρανοήσεων, ὅπως εἶπα καὶ στὴν ἀρχή, τῶν ξένων ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν καὶ συστημάτων καὶ θεωριῶν καὶ συμπερασμάτων καὶ λόγων, αἰτία σπουδαία τὸ τριπλὸ αὐτὸ πλῆθος νὰ βαρεθῇ κανεῖς καὶ

στοῦ βιβλίου τὸ διάβασμα καὶ σὲ μιά ἀπαντήσεως τὸ γράψιμο νὰ προχωρήσει.

Ἄλλη αἰτία γιὰ τὸ δεύτερον εἶναι ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ κάπως μεγάλη ἢ ἀπάντησις, γιὰ νὰ λέγεται ἀπάντησις, ἢ νὰ λυθῇ πρῶτα τὸ παλιὸ πρόβλημα «τοῦ μεγίστου ἐν ἐλαχίστω» καὶ γιὰ τρίτην αἰτία, omnia tria perfecta sunt—θάβρισκε κανεῖς, ὅπως καὶ παραπάνω ἔλεγα τὸ ὅτι μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι καὶ ἀπαραίτητη, νάναῖ μάλιστα καὶ περιττὴ καθε ἀπάντησις. Καὶ γιὰ τοὺς τρεῖς αὐτοὺς λόγους, μάλιστα γιὰ τὸν πρῶτον, δὲν ἔχω σκοπὸν νὰπαντήσω στὸ βιβλίον τοῦ κ. Σκιαῶ, πρᾶμα ποὺ μὲ πολλὴ εὐχαρίστησιν θάκανα πρὶν ἀκόμα βγεῖ τοῦ κ. Σκιαῶ ἡ μελέτη, ἂν ἐθυμόμουνα τότε τὸν Π. Σουτσο καὶ τὴν Χαριτίνην του· τὰ λίγα λόγια ποὺ γράφω τώρα, ριγμένον ὄχι μὲ μεγάλη τάξη καὶ σειρά δὲν ἔχουν ἀξίωσιν νὰ περᾶσουνε γι' ἀπάντησιν.

Ἄν βγάλουμε τῆς σημειώσεως, τᾶστυα τᾶνάλατα καὶ τᾶνοστα καλαμπούρια, τῆς ξένες γνώμες, ποὺ καθὼς ἔλεγε κάποιος εἶναι οἱ μόνες σωστὲς μέσα σ' ὅλο τὸ βιβλίον, ἄλλα μέρη ποὺ ἀπαντᾷ ὁ κ. Σκιαῶ σὲ διάφορα καθέκαστα τῶν βιβλίων ποὺ χτυπάει, πολλὰς φορὲς παρανοημένα ἀπὸ τὸν ἴδιον, ἀλλὰ ὅπου βρίσκει λάθια καὶ ἀντίφασεσ στὴ γλώσσα τοῦ κ. Φυτάρη, καὶ ἄλλα ὅπου λέει δὲν ξέρω τί, μὰς μένει τῆς με-

λέτης ὁ πυρήνας νὰ πεί κανεῖς, ἢ οὐσία, ἢ θεμελιακὴ ἰδέα, ὅτι ἡ γλώσσα ποὺ ὀνομάζεται καθαρεύουσα, δὲν εἶναι πολλοῦ γε καὶ δεῖ ξένη πρὸς τὸ ἔθνος ποὺ τὴν καμαρώνει γιὰ ἐπίσημη τοῦ γλώσσα, ἀλλὰ καθὼς καὶ «ἡ δημώδης ἦτοι τὸ σύνολον τῶν τοπικῶν διαλέκτων-παραδέχεται ὅμως καὶ κοινὴ δημοτικὴ ὁ κ. Σκιαῶ (σελ. 40)—εἶναι διάλεκτος τῆς μιάς ἑλληνικῆς γλώσσης (σελ. 26), γλώσσα ἐπομένως φυσικὴ καὶ ὄχι φτιασιμένη, καὶ ὅτι πολὺ πιθανὸν εἶναι, ἔ. τὸ ἔθνος ἐξακολουθήσει νὰ προσδέει στὸν πολιτισμὸν, ἢ καθαρεύουσα ἢ μίαν τῶν διαλέκτων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ δὴ ἡ ἐπικραυεσιτέρα, νὰ νικήσῃ στὸν πόλεμον ποὺ βρίσκεται τώρα μὲ «τὰς ἄλλας διαλέκτους» καὶ σιγὰ σιγὰ μὲ τὸν καιρὸ νὰ μὴν ἀφήσῃ οὔτε ρουθόνιν, ἀφοῦ καὶ αὐτὸ θάχει γίνῃ ρῶθον ἢ ρωθώνιον ἢ τουλάχιστο ρουθόνιον. Κι' ὅλη αὐτὴ ἡ «κατὰ τῆς καθαρευούσης σταυροφορία;» Ὁ κ. Σκιαῶς λέει γεννήθηκε ἀπὸ δυὸ κυρίως ἀρχὰς καθε ἄλλο παρὰ σωστές. Γλωσσολογικὴ ἢ μιά, γλωσσολογικὴ ἢ ἀλλῆ. Ἡ πρώτη ἀποπέλει καθε γλώσσα, τὴ γλώσσα νὰ πεί κανεῖς καὶ ὄχι τῆς γλώσσες, καὶ λέει ὅτι «νόμος γενικὸς ἰσχύων ἀπορρέων ἐκ τῆς φύσεως τῶν γλωσσῶν ἐπιβλάθει νὰ ὑφίστανται αὐτὰ ἀδιαλείπτους σπουδαιοτάτας μεταβολὰς, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξωτερικῆς αἰτίας, καὶ ὅτι

Εκείνο που θα μ'ε βγάλει σήμερα από τον βούρκο που κυλούμαστε είναι η Αλήθεια, η όμη, η φαρμακερή, η παρόμοια με πυρωμένο σίδηρο Αλήθεια. Το βιβλίο του Ραμὰ θά'ναι το πυρωμένο σίδηρο που θα κ'άψει τα σάπια κρέατα, τα παλιά, για να μπορέσουν έτσι να γεννηθούν στον καθαρισμένο πιά τόπο τα γερά, τα καινούρια. Πώς τέτια ευεργετική επίδραση στη Ρωμείκη ζωή θά'χει το βιβλίο του Ραμὰ, θα το δείτε άμέσως στο άλλο φύλλο του Νουμὰ που θά'ρχήσουμε να δημοσιεύουμε, σε τρία τέσσαρα φύλλα στη σειρά, το πρώτο κεφάλαιό του. τήν «Πηγή του Κακού».

Σήμερα για δείγμα σ'α; δίνουμε ένα κομμάτι από τήν εισαγωγή του βιβλίου. Αυτό.

«Ακούοντας από μικρούς και τρανούς, από πατριώτες και ξένους, από φίλους κ' έχθρους, πώς στα όγδόντα χρόνια το Κράτος έχασε το χαρακτήρα του κ: ότι η πανθομολογούμενη κακοδαιμονία είναι τρανή απόδειξη ενός μεγάλου ξεπεσμού, έζήτησα να μάθω τί ριζικό αίτιο τής κακορρζικιάς.

«Υπάρχουν πολλοί που βρίσκουν αίτιο μοναδικό του κακού, τήν αυτοδιοίκηση. Και λένε πολύ σωστά — ότι ο λαός ήταν άνικανος ν' αυτοδιοικηθῆ, διότι συνειθισμένος τόσους αιώνας να τόν κυβερνοῦν είχε αποκτήσει έμφυτη τήν ανάγκη τής κηδεμονίας. Ρεθαιότατα η αυτοδιοίκηση είναι το αίτιο του κακού που φαίνεται άμέσως. Ποιά όμως αίτιο μ'ας έσπρωξε στην Αυτοδιοίκηση; Να τί πρέπει να φανερωθῆ τώρα που ο κόμπος έφτασε στο χτένι κ' έσήμενε η ώρα να είπωθῆ coram populo, πώς οι Νεοέλληνες όγδόντα χρόνια καρκινοβάκισαν και από σκλάβοι καταχτηται τής Ελευθερίας, κατάντησαν συνταγματικοί ραγιαδες άναξιοι τής ζωής.

«Η μελέτη σιγά σιγά μου έφανερώσε τα έμμεσα κ: άμεσα έπακόλουθα τής άποσυνθετικής ικανότητας ενός πνεύματος που άντιμάχεται το ζωντανό κ: ώφέλιμο πνεύμα.

«Κ' έτσι έβεβιαώθηκα ότι εν καταντήσαμε ραγιαδες έλευθεριάζοντες το χρωστούμε στην κατφρόνια του ζωντανού (εγώ) τής Ρωμης σώνης και τήν προσκόλληση μας σε δασκαλοπαρασευασμένη Έλληνοπρέπεια...»

ΚΕΙΝΟ

που κατόφερε ο κ. Λεβίδης να διώξει από τήν Αθήνα τον κ. Μπενῆ-Ψάλτη, δέν είναι μικρό πράμα. Ο εϋυνειδητος αυτός υπάλληλος και στην ύποθε-

ση τής «Ορέστειας» και στην καταδίωξη των πατσαβουργάφων και σε κάθε περίπτωση έδειξε πως κατάλαβαίνεις τί θα πει καθῆκον» και πως ο Νόμος γίνεται σεβαστός. Με τέτια, βέβαια, μεγάλα έλαττώματα, δέν έπρεπε ούτε στιγμή να μένει στην Αθήνα κ: άπορούσαμε πως οι άλλοι οι ύπουργοί τής Δικαιοσύνης δέν είχαν το κουράγιο να τότε βγάλουνε από τή ράχη μας.

Μά να που ήρθε ο Ηρακλῆς, ο κ. Λεβίδης, και τα κατόφερε μια χαρά. «Όσοι μάλιστα εϋτυχήσατε να διαβάσετε και τον «Χρόνο» τής περασμένης Τρίτης που μ'ας αποκάλυπτε τους σπουδαίους λόγους που ανάγκασαν τον κ. ύπουργό να μεταθέσει τον κ. εισαγγελέα, θα είδατε πως για να μείνει κανένας υπάλληλος έδω πρέπει πρώτα κ: αρχῆς να δουλεύει κομματικά τον κ. ύποκρο κ' ύστερα να κοιτάζει το καθῆκον του.

Ο κ. Μπενῆ Ψάλτης δέν τόκανε αυτό, και πολύ καλά έκανε ο κ. Λεβίδης που τον μετέθεσε. Δέν ήτκν δε και κακή ανάγκη να κορορευτεί και να πει πως το πετσί του είναι χοντρό και δέν τρώγεται από Μπενῆ-Ψάλτηδες.

Αυτό το ξέραμε και δίχως να μ'α; το πει "Ανθρωποι χοντρόπετσοι σαν και λόγου του δέν τρώγονται. Οι τέτιοι τρώνε κ: όλο τρώνε τήν πατρίδα και χορτασμό δέν έχουνε.

ΛΙΑΒΑΣΑΜΕ

και μ'ας τήν άναφορά πούκανε ο κ. Τσαγγάρης για τα λαχεία του Στόλου και θακρύσαμε. Τέτια πράματα δέν πρέπει να δημοσιεύονται στις έφημερίδες: κάνουν κακό: μπορεί στα καλά καθούμενα να πάθει και κανένας από τήν συγκίνηση.

Και για να μ'ας πιστέψετε, διαβάστε το συγκινητικώτατο αυτό κομμάτι από τήν άναφορά του: «Εκπληρών το καθῆκον μου ως πολίτης Έλλην και έπιθυμώ ανάλωγως των δυνάμεων μου να ύπηρατήσω τήν πατρίδα... σ'α; παρακαλώ να μου παραχωρήσετε το μονοπώλιον των λαχείων του στόλου και να μου δώσετε για προμήθεια άντι των 10 ο)ο που άπεφάσισε η Ρουλή, μονάχα 12 1)2 στα ο)ο

Αυτό λέγεται πατριωτισμός! Να δέχεται και 2 1)2 στα ο)ο παραπάνω. Οι έφημερίδες έθαύμασαν τήν γενναιοδωρία του άνδρος: και δέν έχουν άδικο. Φαντασθῆτε όμως πόσο μεγαλύτερος εθνικός ευεργέ-

νισμένο να τής τρίψει τή μούρη.

..

Ο κ. Σκιας έχει πολλά χαρίσματα. Δέν είναι μόνο άστείος. Είναι ακόμα προικισμένος με το χάρισμα του παρατηρητικού σε βαθμό όχι συνθισμένο. Και σε μελέτες σαν κ: αυτήν που καταπιάστηκε, μεγάλη σημασία έχει το παρατηρητικό, κ: αυτός δά είναι ένας από τους πιο σπουδαίους λόγους που τόσο πέτυχε. Μήπως νομίζετε ότι κανένας μπορούσε να κάνει τήν ην ανακάλυψη έκανε ο κ. Σκιας και να βρει πως η καθαρεύουσα είναι «μία των διαλέκτων τής Έλληνικής γλώσσης και δη η επικρατεστέρα»;

Θά ρωτήσετε, όσοι δέν έχετε το χάρισμα του παρατηρητικού, ποία καθαρεύουσα είναι αυτή η διάλεκτος και δη η επικρατεστέρα; Είναι η καθαρεύουσα, καθώς τήν έγραφε ο Βαλέττας λ. χ., * είναι η καθαρεύουσα που διαβάζουμε στις περισσότερες μελέτες τις δημοσιευμένες στο περιοδικό «του εν Κ]πόλει Έλληνικού φιλολογικού Συλλόγου», είναι η καθαρεύουσα του Ελρ. Αζώπιου, * του Κλ.

* κοίτα ο Σωκράτης και τα καθ' ημάς.
** κοίτα λ. χ. τα Πηλαϊά και Νέα.

της θανάδειχνότανε ο κ. Τσαγγάρης αν άποφάσιζε να κρατήσει για λογαριασμό του όλου, τους παράδες του Λαχείου και να δώσει 12 1)2 στα ο)ο για το ταμείο του Στόλου.

Τέτιες όμως θυσίες δέν μπορείς να τις ζητήσεις, γιατί καλός ο πατριωτισμός, μά δέν πρέπει να μείνει κανένας και δίχως ποικύμισο!

ΜΙΑ ΚΑΛΗ

πιανίστρα μ'ας ήρθε απ' τή Βιέννα, η κ. Ίουλία Παπαμόσκου. Δέκα χρόνια κάθισε τή Βιέννα κ' έσπούδασε μουσική κ: όταν δώ και τέσσαρα χρόνια έδωσ' εξετάσεις, πήρε απ' τήν Αυστριακή Κυβέρνηση δίπλωμα δασκάλας τής Μουσικής με τον βαθμόν Άριστα και για τήν μεγάλη τέχνη της και για τήν σημαντική μελέτη της για το «Νεοελληνικό τραγούδι».

Η κ. Παπαμόσκου τάποφάσισε να μείνει στην πόλη μας και να δώσει μαθήματα πιάνου. Έλπίζουμε να τήν ύποστηρίξουνε όσα σπίτια κ: α τ α λ α β α ί ν ο υ ν από μουσική, αν και το Όδειο μας μπορούσε από τήν πρώτη στιγμή να ζητήσει τή συνεργασία της. Μια τόσο γερά μερφωμένη καλλιτέχνηδα δέν έπρεπε να τήν αφήσει να του ξεφύγει.

ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ

Της καρδιάς μου τον καθρό ουρανό, καταχνιά έπλάκωσε. Μαυρίζει η πρώτη άγνότη της, από τα πυκνά του έρωτα σύννεφα που ξεπλώνονται στον ουρανό της και σφιχτά τήν άγκυλιάζουν.

Χαιρετίζει τα στήθη μου τα λευκά πουλί, και το θωρώ να πετάει μακριά, μακριά. Διωγμένο από τον καινούργιο της καρδιάς άρέντη, άλλου πάει να κτίση φωλιά τον.

Φέρτε μου ήλυσίδες να τόν κρατήσω τόν χρυσό μου, να τόν σφιχτοδέσω, να πνίξω τόν έρωτα τή ρωνή.

Α! Όχι.
Μέσα στις άστραπῆς τή λάμψη που χύνεται στο μαυρισμένο ουρανό, θωρώ μια πανώργια κοπέλλα να ξεπροβάλλη. Με το χαμόγελο στο τραυταφυλλένιο της στόμα, με τα μάτια γεμάτα καλωσύνη, σκορπίζει στις άγαπημένους της τή χαρά.

Πίσω της σέρνει πλήθος ήπειρο.
Προχωρεί. Έρχεται κοντά μου. Πέφτω στην άγκαλιά της κ' έκείνη μέσα στα στήθια της με σφίγγει. Καίδευω τα δλόμαυρα μαλλιά της που λάμπουνε στο γλῆγορο φτερούγιμα τής άστραπῆς. Ω γλύκα!

Και με τής θύελλας τόν βογγητό που συνταράζει τόν μελαγχολικό άγέρα, λες και ανακατώνεται τόν άπαλό ψιθύρισμα των φιλημάτων μας.

Ραγκαδῆ, είναι τού Δ. Βερναρδάκη η καθαρεύουσα, η μήπως είναι τού Ν. Σαρίπολου και τού Θ. Αφεντούλη. η μήπως η καθαρεύουσα τού Πολυλά που διαβάζουμε στην εισαγωγή τού 'Αμλέτου» η νῆναι η καθαρεύουσα «η έξίσου απέχουσα και τής αρχαίας και τής λεγομένης δημώδους» τού «προς διάδοσιν άνωφελών βιβλίων Συλλόγου»; Άρχαγε να ναι τού Κοραῆ η καθαρεύουσα, η μήπως είναι η καθαρεύουσα τού κ. Φλογατῆ, και Ηρ. Βασιλάδ; Είναι τού Μάσκου Ρενιέρη η καθαρεύουσα που γράφει στα 1840*** η αυτή που γράφει στα 1860****;

Η καθαρεύουσα, η επικρατεστέρα των διαλέκτων τής Έλληνικής γλώσσης, έχει τή δοτική, τα ρῶ (ροῦς), νῶ (νοῦς) ὄσι (ὄν), ρήτορσι, ταχύτκισι, μνηστῆρσι, πατράσι, θυγατράσι, φάσι μάσι ράσι, η μήπως η δοτική δέν είναι τής καθαρεύουσα; στοιχείο;

(άκολουθεῖ)

ΣΠΥΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

*** κοίτα Δοκίμιον Ιστορίας τής Φιλοσοφίας.
**** Περί Βλοσίου και Διοφάνους.